

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΘΕΜ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΙΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΕΤΡΟΣ

Έτος Τέταρτον Αριθμός 26

Γραφεία και Τυπογραφικά Καταστήματα Όδος Τσάρου 165

ΡΕΘΥΜΝΟΝ Σάββατον 5 Ιουνίου 1904

Οί έγγραφομένοι συνδρομηται εις την «Επιθεώρησιν» και προπληρόντες την έτησίαν αυτών συνδρομήν, λαμβάνουν έν γραμματόσημον της έν Ρεθύμνη Ρωσικής κατοχής δωρεάν.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ή παραπλεύρωσ του παλαιού Σαράντος έν Κλιούλουπακι οδός Καθολικών αριθμ. 37 οικία, ήτι: άλλοτε ήτο αναρρωτήριο του Ρωσικού στρατού ως έν της υγιεινής θέσεώς της. Πληροφορία έν τή γραφείω Εξαγγέλου 'Ι. Δαφνομήλου οδός Τσάρου αριθμ. 50. **Ο Γνωστοποιών Ευάγγ. 'Ι. Δαφνομήλου**

ΤΗΝ άγανάκτησιν σύμπαντος του Κρητικού λαού εξέγειρεν, ως μή άφειλε, το ζήτημα της άνοσίου δημοσιεύσεως έν τισιν Αθηναϊκάς έφημερίσι της συνομιλίας της Α. Β. Υ. του Πρίγκηπος της Ελλάδος Γεωργίου μετά της αυτοκλήτου προς έπίδοσιν άναφοράς Έπιτροπείας του Κρητικού λαού, ή κακοδούλωσ και άσυστόλωσ διαστροφή ταύτης επί τή άνθεστικῃ σκοπῇ της μειώσεως των αίσθημάτων της άφοσιώσεως και λατρείας μεθ' ών ούτος περιβάλλει τον Ήγεμόνα του, καθώς και αί επί αυτής της διαστροφείσης συνομιλίας θεμελιωθεΐσαι θεωρίαί και άνευλαβεΐς κρίσεις προς το πρόσωπον της Α. Β. Υ.

Η κακοδούλωσ και άσυστόλωσ ψευδής αυτή διαστροφή της συνομιλίας ετάραξεν, ως ήτον έπόμενον, σύμπαντα τον Κρητικόν λαόν, ό οποίος όλως αυθορμητῶσ έσπευσε διά λκοψηφισμάτων και δημοψηφισμάτων του να άποδοκιμάσῃ τά δημοσιευθέντα ως κακοδούλωσ ψευδῆ και τους εισηγητάς των δημοσιευθέντων, παραδίδων τούτους εις την κεινήν περιφρόνησιν να εκδηλώσῃ δε και αυθις διά μυριοστήν φοράν την πλήρη και άδιάσπαστον άρσίωσιν και λατρείαν του, την άκραν εύγνωμοσύνην του, προς τον λατρευτόν Ήγεμόνα του διά τους ύπερ του τόπου και της έκπληρώσεως των προαιωνίων πόθων του άτρόπτους κόπους Του.

Η άπ' άκρου εις άκρον της Κρήτης εκδηλωθεΐσα πάνδημος αυτή άποδοκιμασία των δημοσιευθέντων, και τών εισηγητῶν αυτών, και ή προς την Α. Β. Υ. έκδήλωσις της άρσίωσεως του Κρητικού λαού εΐνε τρανωτάτη άπόδειξις της άκρας λατρείας και άγάπης μεθ' ής ό λαός Του Τόν περιβάλλει, και ισχυρόν ράπισμα κατ' εκείνων όστινες τολμῶσι να δυσχεράνωσι το έργον όπερ ή Θεία Πρόνοια και το Πα- νελλήνιον άνέθετο Αυτῷ.

Ας έννοήσωσι λοιπόν πάντες ότι έφ' όσον επί του Κρητικού εδάφους μένει ή Α. Β. Υ. ό Πρίγκηψ Γεώργιος της Ελλάδος ή εθνική γοητεία ήν ήσκησεν επί της Κρήτης θέλει παραμεινή άμείωτος ούδέ θα άποτριβῇ ως άνοσίως έλεγεν άλλοτε ό «Κηρυξ», και ήδη άναμασῶσιν άλλοι.

Ο Κρητικός λαός έμβλέπει έν τῷ προσώπῳ του Ήγεμόνος την άρχήν της πληρώσεως των πόθων του, και καρτερικώτατα θ' άναμεινή ταύτην πεπεισμένος ότι εις ταύτην άγει τούτον ή έν τή έαυτου πατρίδι παρουσία της Α. Β. Υψηλότητος.

ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟΝ

Ο χρυσός των Τραπεζών

Δέν εΐνε κακόν υποθέτομεν να μάθουν οι άναγνώσταί μας εις ποία Κράτη εΐνε μαζευμένος ό παρῶσ του κόσμου. Εΐς όλας τās Τραπεζας έν Ευρώπη ό έναποταμιευμένος χρυσός εις νομίσματα άνέρχεται εις 9 δισεκατομμύρια 628 εκατομμύρια φράγκα. Έκ τούτων ή Αυστρία έχει 836 εκατομ. ή Γαλλία 666 ή Ρωσία 585, ή Ίταλία 175, ή Ίσπανία 168, ή Γερμανία 89 και ή Άγγλία 7 μόνον εκατομμύρια.

Τά τρία λοιπόν Κράτη, Αυστρία, Γαλλία και Ρωσία άπορροφῶν τά 78 εκατοστά του όλου ποσού. Πρέπει όμως να ληθῃ ύπ' όψιν ότι, άν ή Ρωσία και ή Αυστρία έχουν μεγάλην παρακαταθήκην, τούτο συνέθη ένεκα δανείων τῶ όποια συνήψαν εις το έξωτερικόν, ένθ' ή παρακαταθήκη των Τραπεζών της Γαλλίας ηδύθη κατά τρόπον φυσικόν. Δέν λαμβάνονται μάλιστα ύπ' όψιν τά κολοσσιαία ποσά τά όποια έδανείσθησαν τά ξένα Έθνη από την Γαλλίαν.

Εΐς τās Ήν. Πολιτείας ή συνθήκοις του χρυσοῦ αυξάνει καθ' έκάστην. Εΐς το τέλος του 1894 τά έναποταμιευμένα χρυσά νομίσματα του Δημοσίου και των εθνικῶν Τραπεζών δέν υπερέβαινον τά 786 εκατομμύρια. Σήμερον, τούτέστιν μετά 10 έτη, το ποσόν τούτο άνήλθεν εις 4 δισεκατομμύρια φρ. Δηλαδή αυξήσας κατά 3 δισεκατομμύρια και 403 εκατομμύρια εις διάστημα 10 ετών.

Η Ίαπωνία εΐχε πρό 10 ετών 167 εκατομμύρια. Σήμερον το ποσόν τούτο άνήλθεν εις 197. Έχομεν λοιπόν χρυσόν πρόχειρον έναποταμιευμένον εις τās Ευρωπαϊκῆς Τραπεζας 9,862 εκατομμύρια φρ. άπέναντι 6952 του 1894.

Εΐς τās Τραπεζας και το Δημόσιον Ταμείον των Ή. Πολιτειῶν 4,169 εκατομ. άπέναντι 766 εκατομ. του 1894. Μαζί δε με τον χρυσόν των Τραπεζών της Αυστραλίας, Καναδά, Βραζιλίας, Ίνδιων, Αργεντινης κ. τ. λ., τά εις τās διαφόρους Τραπεζας του κόσμου έναποταμιευμένα χρυσά νομίσματα, άνέρχονται εις 15 δισεκατομμύρια και 300 εκατομμύρια φράγκα.

Όμοιοπαθητικῆ θεραπειῆ της μέθης.

Οί εξ επαγγελματος μέθουσι έν Σουηδία και Νορβηγία ύπόκεινται εις φυλάκισιν, κατά την διάρκειαν της οποίας καθυποβάλλονται εις πρωτότυπόν τινα διαίταν, ήτις ως λέγεται συμβάλλεται θαυμασίως εις την θεραπειαν του ελαττώματός των. Διά της δικίτης ταύτης οι μέθουσι άναγκάζονται να τρέφονται μόνον με άρτον και οίνον, ως εξής.

Πρην ή δοθῆ εις αυτούς ό άρτος, βυθίζεται επί μίαν περίπου ώρα εις φιάλην οίνου την πρώτην ήμέραν της φυλακείας του ό μέθουσος τρώγει το πρωτότυπον τούτο φαγητόν μετά τινος ευχαριστήσεως την δευτέραν ήμέραν το εύρίσκει όλιγώτερον ευχάριστον, και τέλος αΐσθάνεται τήσιν κατ' αυτού άντιπάθειαν ώστε ούτε την θέαν του δέν δύναται να ύποφέρῃ. Κατεδείχθη δε εκ της πείρας ότι τοιαύτη διαίτα παρατεινομένη επί οκτώ ή δέκα ήμέρας εΐνε γενικῶσ πλέον ή έπαρκής όπως άναγκάσῃ τούς μεθυσους να αΐσθάνωνται ζωηροτάτην άποστροφήν καθ' οΐουδήποτε οίνου, πλείστοι δε εξ αυτών μετά την εκ της φυλακῆς έξοδόν των μετεβλήθησαν και εγένοντο νηφαλιώτατοι.

Η πρώτη έφημερίς ή χρησιμοποιούσα τον άνευ σύρματος τηλεγράφον ιδρύθη πρό ολίγου επί της νήσου Santa Carolina, κειμένης εις τον Ειρηνικόν Όμιανόν και φέροι την επικραλίδα «άσύρματος» λαμβάνει δε τās ειδήσεις της εκ της πόλεως Los Angeles της Καλλιφορνίας.

Τά πορτοκάλλια

Ευρωπαϊκή έφημερίς κάμνει την ακόλουθον στατιστικήν έν σχέσει με τά πορτοκάλλια. Ο Άγγλος έξοδεύει κατ' έτος 20 πορτοκάλλια, ό Γάλλος 12, ό Αυστριακός 9, ό Έλβετός 6, ό Γερμανός 4 και ό Ρώσος μόνον έν.

Εΐς την τρομεράν κατανάλωσιν του καρπού αυτού, ή όποια γίνεται έν Άγγλία και έν Γαλλία, ανταποκρίνεται κυρίως ή Ίσπανία, ή όποια εφοδιάζει τās δύο ταύτας χώρας με άφθονα πορτοκάλλια. Η Ίταλία εφοδιάζει την Έλβετίαν, την Αυστρίαν και την Γερμανίαν.

Η Ίταλία παρήγαγε πέρυσι 4 δισεκατομμύρια και 900 εκατομμύρια πορτοκάλλια.

Τό παρελθόν έτος ή Άγγλία ήγόρασεν από την Ίσπανίαν τρία εκατομμύρια κεντηνάλλια (εκατόλιτρα) πορτοκάλλια. Η δε Γαλλία 759,000.

Εΐς την Γαλλίαν εισήχθησαν και από την Αλγερίαν 17,000 κεντηνάλλια.

Η Αμερική κατενόησεν ότι προκύπτουν κέρδη από τά πορτοκάλλια, διά τούτο εφευρέθησαν εις την Καλλιφορνίαν και την Φλωρίδα 8 εκατομμύρια πορτοκαλλιά.

Η πορτοκαλλία παράγει κατ' έτος κατά μέσον όρον. 260 όπωρικά. Εΐς την Ίταλίαν όμως μερικῆς πορτοκαλλίας ήμποροῦν να παραγάγουν και χίλια πορτοκάλλια.

Ντουμάταις από πατάτες

Ένας διαβολεμένος κηπουρός της Μεζιέρ της Γαλλίας κατώρθωσε να βγάλλῃ ντουμάταις από φυτά πατάτας. Ο καρπός ούτος εΐνε ένα κράμα ντομάτας και πατάτας. Η μάλλον το τῶ επάνω μέρος εΐνε σωστή ντομάτα, ένω στο κάτω μοιάζει μάλλον με πατάτα.

ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΜΑΣ

ΛΙΜΕΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ

Φαίνεται ότι όσον ούτω άρικνεΐται εκ Γαλλίας εις Κρήτην ή επί της μελέτης της κατασκευῆς των λιμένων των 3 πόλεων της νήσου Γαλλική εκ μηχανικῶν άποστολή, καθόσον δι- διά διακαγῆς του κ. Συμβούλου των Έσωτερικῶν διετάχθησαν οι Δήμοι των τριών πόλεων να άποστείλωσι το 1)3 του συμπεφωνημένου ποσού, επί τούτω δε κληθείσα συνήλθε προχθῆς εις έκτακτον συνεδριόν ή όλομέλεια του Δημ. Συμβουλίου Ρεθύμνης και έψήφισε την πίστωσιν και άποστολήν δρ. 2000 εκ του ποσού των παρῶ τῆ Τραπεζῆ δρ. 4000 του λιμενικοῦ φόρου.

Επί τῆ ευκαιρία δε ταύτη συνήλθε και ή λιμεν. Έπιτροπέα ή όποια έψήφισε κατά τās πληροφορίας μας την έπιβολήν λιμενικ. φόρου μόνον επί των εισαγομένων έμπορευμάτων 1)2)0)0 χωρίς να έπιβάλῃ τοιοῦτον και επί των έξαγομένων προϊόντων.

Τό ψήφισμα τούτο της λιμ. Έπιτροπῆς ως διαφεύγον την άρμодиότητά της ήκούσεν ό κ. Νομάρχης καθόσον μόνον εις τά Δημ. Συμβούλια διά νόμου έχει άνατεθῆ ή ψήφισις της έπιβολῆς του λιμενικοῦ φόρου μέχρι μεν 2)0)0 επί της εισαγωγῆς 1)0)0 δε εκ της έξαγωγῆς και ούχι εις τās λιμενικῆς Έπιτροπάς, και διότι άλλως τε δε δέν εδίκαιούτο ή λιμ. Έπιτροπή να άπαλλάξῃ της πληρωμῆς λιμενικοῦ φόρου τά έξαγομένα προϊόντα και να όρίσῃ την από της 1) Ιουνίου εισπραξιν λιμενικοῦ φόρου παρέπεμψε δε το ζήτημα εις την όλομέλειαν του Δημ. Συμβουλίου.

Τό ζήτημα της έπιβολῆς λιμενικοῦ φόρου και της εισπραξείας αούτου εΐνε ζήτημα σπουδαϊόν και φρονούμεν ότι χρῆζει μελέτης σοβαρῆς εκ μέρους των Αρμοδίων, διότι συνδέεται και με το ζήτημα της υπαγωγῆς των ξένων υπηκόων εις την άμεισον πληρωμήν του εισπραμένου φόρου, το όποιον κατά τās ήμετέρας θε-

τικῆς πληροφορίας μένει εΐσέτι άλυτον, έφ' όσον δε δέν λυθῆ και δέν έπελθῃ μεταξύ των Δυνάμεων και της Κρητ. Πολιτείας συνενόησις περὶ της άφομοιώσεως των ξένων υπηκόων προς τους ήμεδαπούς Κρητάς διά την καταβολήν τουλάχιστον του λιμεν. φόρου, εΐνε άδικον, άδικώτατον να ψηφισθῆ τοιοῦτος φόρος εισπρατέ- μενος μόνον από τους Κρητάς και ούχι από τους ξένους έστω και επί πιστώσει ως λέγεται, καθόσον άρκεροῦμεν τό εμπόριον από τους Κρητάς και τό παραδίδομεν εις τους ξένους, διά τούτο δέν πρέπει να σπεύσωσιν οι άρμόδιοι εις έπιψήφισιν και εισπραξιν λιμεν. φόρου πριν ή εκκαθαρισθῆ τό ζήτημα τούτο των ξένων υπηκόων.

Επί του ζητήματος θα επανέλθωμεν.

ΔΗΜΑΡΧΙΑΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΡΕΘΥΜΝΗΣ

Και πάλιν επανερχόμεθα εις το ζήτημα της άνοικοδομήσεως του Δημαρχ. Καταστήματος Ρεθύμνης εις τον ύπό του Δημοσίου προς τον σκοπόν τούτον παραχωρηθέντα χωρον του παλαιού Στρ. Νοσοκομείου, διότι εΐνε ζήτημα ζωτικώτατον διά τον Δήμον, εΐνε ζήτημα το όποιον πρό τριετίας τό προκάτοχον Δημ. Συμβούλιον εΐχε αποφασίσει, εΐνε ζήτημα έπωφελές διά τον Δήμον, ζήτημα το όποιον θα δώσῃ εργασίαν εις πολλούς εργατικούς της πόλεως πενομένους έλλείψει εργασίας.

Με μικρόν δαπάνην θα άποκτήσῃ ό Δήμος Δημαρχ. Κατάστημα, ένω, ως εΐνε πανθυπολογούμενον το σημερινόν οίκημα εΐνε άκατάλληλον διά Δημαρχίαν, και ένοικιαζόμενον με ύπέρογκον σχετικῶς ένοίκιον.

Με μικρόν γεωλυτικόν δάνειον από την Τραπεζαν θα γείνη ή άνοικοδόμησις.

Από τον κ. Πρόεδρον του Δημοτ. Συμβουλίου έξαρτάται ή έκτέλεσις του έργου.

Εΐνε έργον προοδευτικόν και εΐμεθα βέβαιαι ότι θα το ύποστρίξῃ.

Θα επανέλθωμεν.

ΚΑΤΑ την πρό έτών υπό του Έβκαφίου Ρεθύμνης κατασκευήν του Υδραγωγείου της πόλεως

ό τότε Διοικητής της πόλεως Νουσουρέτ έζήτησεν όπως και οι χριστιανοί κάτοικοι της πόλεως συνεισφέρωσι την προσωπικήν αυτών εργασίαν εις το έργον, άλλ' ούτοι ήρνήθησαν, διότι ούδεμίαν είχαν ύποχρέωσιν, διά να τους εκδικηθῆ δε διά την άπειθειαν των, ως πάντες ένθυμοῦνται, εις μεν τās όθωμανικῆς συνοικίας κατασκευάσε βρύσεις και διοχέτευσεν ύδωρ εκ του υδραγωγείου, εις δε τās χριστιανικῆς μόλις εις δύο μέρη, όπου υπήρχον και παλαιαί, διοχέτευσε τοιοῦτον, διά τούτο και σημερον δέν υπάρχει οδός εις τās όθωμανικῆς συνοικίας να μὴν ύπάρχη βρύσις ένω εις τās χριστιανικῆς σπανίζουν, άν δε εγειναν 2 ή 3 εγένοντο χάρις εις τον Έξοχώτατον Διοικητήν της Ρωσικής κατοχῆς Στρατηγόν Δε Χιστάκ. Η έλλειψις ύδατος από τās χριστιανικῆς συνοικίας εΐνε λίαν έπαισθητή και ύπό υγιεινήν έποψιν εΐνε άνάγκη να ύπάρχη και εις αυτάς ύδωρ του υδραγωγείου, καθόσον ως άπεδείχθη εκ των γενομένων αναλύσεων του ύδατος των πηγαδιών τούτο εΐνε έπιβλαβές εις την υγείαν. Το ύδωρ διευθύνει ό Δήμος και φρονούμεν ότι έπιβάλλεται εις το Δημ. Συμβούλιον να ενεργήσῃ όπως χορηγηθῆ ή άπαιτούμενη πίστωσις διά να γίνωσιν αΐ αναγκαΐαι βρυσαις εις τās χριστιανικῆς συνοικίας όπου ύπάρχη έλλειψις τοιοῦτου ύδατος διά να